

Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor - 1

Kazanım Ders Notu - 19

» Ülkemizde Gerçekleştirilen Ekonomik Faaliyetler

- İnsanların yaşamlarını devam ettirmek için yaptıkları işlerin tamamına **ekonomik faaliyet** adı verilmektedir.
  - Ülkemizde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetler **doğal** ve **beşerî** kaynaklara bağlı olarak gelişmiştir.
- Ülkemizin ekonomisine yön veren doğal kaynaklarımız şunlardır;
- 1 - Topraklarımız   2 - Sularımız   3 - Madenlerimiz
4 - Ormanlarımız   5 - Turizm kaynaklarımız

» Topraklarımız

- **Toprak**; tarım, hayvancılık ve toprağa dayalı sanayinin (cam, çömlekçilik, seramik, kiremit, tuğla vb.) vazgeçilmez doğal kaynağı olmuştur.

Tarım

- Ülkemiz tarım ürünleri çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir ülkedir. Yetiştirilen tarım ürünleri, ülke ekonomimize önemli katkı sağlamaktadır. **Tarımı geliştirmek ve verimi arttırmak için gübreleme, sulama, ilaçlama, tohum ıslahı, pazarlama imkânlarının artırılması, modern tarım yöntemlerinin uygulanması ve anız yakımı ile nadas uygulamasının engellenmesi** gerekir.

Tarım Ürünlerimiz ve Tarıma Destek Veren Kuruluşlar

- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Gazi (Atatürk) Orman Çiftliği
- Toprak Mahsulleri Ofisi
- Tarım Kredi Kooperatifleri
- GAP İdaresi Başkanlığı
- Devlet Su İşleri
- Ziraat Bankası

Hayvancılık

- Evcil hayvanlar yetiştirilerek onların her çeşit ürünlerinden, kimilerinin de güçlerinden yararlanmayı amaçlayan ve geniş anlamda tarımsal yaşamın bir kolu sayılan etkinliğe hayvancılık denir. Ülkemizde coğrafi konuma, değişik iklim tiplerine ve yeryüzü şekillerinin farklılığına bağlı olarak farklı hayvancılık faaliyetleri ortaya çıkmıştır.
- Ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin bölgelere göre dağılımını kısaca şu şekilde özetleyebiliriz.
- **Akdeniz Bölgesi'nde** makilik alanlarda **kıl keçisi**
- **İç ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde** bozkırların geniş yer kaplamasından dolayı **küçükbaş hayvancılık (koyun)**
- **Doğu Anadolu Bölgesi'nde** geniş çayırılık ve meralardan dolayı **büyükbaş hayvancılık**
- **Ege, Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde** çiçekli alanlarda **arıcılık**
- **Marmara Bölgesi'nde** dut ağaçlarının fazla olmasından dolayı **ipek böcekçiliği**
- **Karadeniz Bölgesi'nde** deniz, göl ve akarsularda **balıkçılık**
- **Marmara Bölgesi'nde** büyük şehirlere yakın yerlerde nüfusun aşırı fazla olmasından dolayı **kümes hayvancılığı**

» Sularımız

- Türkiye önemli **yer altı** ve **yer üstü su kaynaklarına** sahiptir.
- Ülkemizin Akdeniz, Karadeniz, Marmara ve Ege Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır.
- Ülkemiz Fırat, Dicle, Kızılırmak ve Yeşilirmak gibi önemli akarsulara sahiptir.
- Ülkemizin en büyük gölü olan Van Gölü dünyanın en büyük sodalı gölüdür.
- Ülkemiz jeotermal kaynaklar bakımından dünyada yedinci, Avrupa'da birinci sıradadır.
- Ülkemiz suları ekonomiye şu alanlarda katkı sağlamaktadır.
- Balıkçılık   • Su sporları
- Deniz turizmi   • Deniz yolu ulaşımı
- Jeotermal enerji (Yer altından gelen sıcak sular)
- Hidroelektrik enerji (Sudan elde edilen enerji)
- Karadeniz su ürünleri avcılığında ilk sırada yer almaktadır.
- Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), bölgedeki su kaynaklarını etkili kullanarak sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel gelişmeyi içeren bir bölgesel kalkınma projesidir.

Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor - 2

Kazanım Ders Notu - 19

» Madenlerimiz

- Ülkemiz hem maden çeşitliliği hem de maden rezervi bakımından zengin bir ülkedir. Ticareti yapılan madenler göz önüne alındığında petrol, doğal gaz dışında maden ihtiyacı bakımından ülkemiz kendi kendine yetebilen bir ülkedir.
- Madenler gerek ham gerekse işletilip satılır ve ülke ekonomisine katkı sağlar. Sanayinin en önemli ham maddesini madenler oluşturur. Bu durum göz önüne alındığında ülkemizde **madene dayalı sanayi kuruluşları da ülke ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır.**
- Ülkemizde cumhuriyetin ilk yıllarında madenleri çıkartmak ve araştırmak amacıyla **Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü (MTA)** kurulmuştur. **Ülkemizde maden çeşitliliği bakımından en zengin bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.**
- Petrol, doğal gaz, taş kömürü, linyit, uranyum gibi madenler enerji üretiminde de kullanılmaktadır. Geleceğin madeni olarak bilinen **bor madeni rezervinin yaklaşık %73'ü ülkemizdedir.**

Ülkemizde Madenlerin Çıkarıldığı Yerler

MADENLER	ÇIKARILDIKLARI YERLER
Linyit	Kütahya, Manisa (Soma), Yatağan, Elbistan
Bakır	Artvin (Murgul), Elazığ (Maden), Kastamonu
Demir	Sivas(Divriği), Malatya, Balıkesir, Kahramanmaraş
Krom	Elazığ (Guleman), Muğla (Fethiye), Denizli
Petrol	Batman (Raman Dağı), Adıyaman, Siirt
Boksit	Konya (Seydişehir), Antalya (Akseki)
Bor	Kütahya, Eskişehir, Balıkesir
Kükürt	Isparta (Keçiborlu)
Taş Kömürü	Zonguldak

» Ormanlarımız

- Ormanla ilişkili doğal kaynakların ağaçlandırma faaliyetleri ve bu faaliyetlerden sonra ormandan gerekli ham maddeyi alarak ihtiyaçlarda kullanmaya **ormancılık** faaliyeti denir.
- Ülkemizde ormanların bölgelere dağılımı yaklaşık olarak şöyledir:

- Ülkemizde ormanların büyük bir bölümü kıyılarda toplanmıştır. **Orman varlığımız en fazla Karadeniz Bölgesi'nde iken en az Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndedir.**
- **Kâğıt, kereste ve mobilya** sanayisinin ham maddesi olan ormanlar, **boya ve ilaç** sanayisinin de başlıca kaynaklarındandır. Tüm bunların yanı sıra ormanlar **arıcılık ve turizm** faaliyetlerinin yapılmasına katkı sağladığı için de ülke ekonomisine katkıda bulunur.
- **TEMA**, her sene düzenlediği ağaçlandırma faaliyetleriyle ülkemizdeki orman alanlarını artırmayı ve erozyonla mücadele etmeyi amaçlamaktadır.

» Turizm Kaynaklarımız

- **Turizm** insanların dinlenmek, eğlenmek, görmek, tanımak amacıyla yaptıkları gezilerdir. **Turizm yapıldığı yere göre ikiye ayrılır;**
  - İç turizm
  - Dış turizm
- **Doğal turizm kaynakları**, doğal etkenlerle oluşan kaynaklardır. **Beşerî turizm kaynakları** ise insan yapımı ya da insanın doğayı düzenlemesiyle oluşmuş kaynaklardır.
- Ülkemiz coğrafi konumunun sağladığı avantaj, ikliminin uygun olması, eski uygarlıkların yerleşim yeri olması, yeryüzü şekilleri ve doğal kaynaklar bakımından zengin olması nedeniyle turizme oldukça elverişli bir ülkedir.
- Sağladığı gelirler sebebiyle turizme ülkemizde **"bacasız sanayi"** denilmiştir.
- Ülkemizde görülen başlıca turizm çeşitleri şunlardır:
  - > Yaz turizmi
  - > Kış turizmi
  - > Yayla turizmi
  - > Din ve inanç turizmi
  - > Kültürel, tarihi turizm
  - > Sağlık, kaplıca turizmi
- Akdeniz ve Ege Bölgeleri her ne kadar yazın çok turist çekse de tüm yıl verileri dikkate alındığında en fazla turistin geldiği bölgemiz Marmara Bölgesi'dir.